

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 1178 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiarisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

15. juli 2003

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notater om forslag til Kommissionens forordning om tilsætning af phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere til fødevarer og fødevareingredienser og om mærkning af sådanne fødevarer og fødevareingredienser, dokument SANCO/01725/2003.

Forslaget er sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet/6. kontor

Den 11. juli 2003

J.nr. 2003-441-0021

ACD/LFA

FVM 073

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om tilsætning af phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere til fødevarer og fødevareingredienser og om mærkning af sådanne fødevarer og fødevareingredienser

Dokument SANCO/01725/2003

Forslaget er sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Forslaget behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

I henhold til beslutning 2000/500/EF er det tilladt at tilsætte bestemte phytosterolestere til smørbare gule fedtstoffer. Beslutningen indeholder særlige mærkningskrav, der har til hensigt at sikre, at produktet kun når målgruppen, nemlig personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet. Phytostanolestere blev anvendt i fødevarer i Fællesskabet, før forordning (EF) nr. 258/97 trådte i kraft, og de anvendes i en række fødevarer. Kommissionen mener, at det er rimeligt at foreskrive, at anvendelsen af phytostanolestere i andre fødevarekategorier end dem, der allerede markedsføres, falder ind under forordning (EF) nr. 258/97, og at foreskrive, at ændringer af specifikationerne for phytostanolestere falder ind under forordning (EF) nr. 258/97.

På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet det foreliggende forslag om mærkning af fødevarer, der tilsættes phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere. Forordningen fastsætter krav om, at fødevarerne mærkes med oplysninger om en række af de tilsatte stoffer. Derudover skal der være en erklæring om, at indtag på over 3 g pr. dag af til-

satte phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere ikke har yderligere gavnlig virkning og derfor bør undgås. Endelig skal det af mærkningen fremgå den af producenten anbefalede mængde af stofferne (dog højst 3 g pr. dag) og det antal portioner af den pågældende fødevare, der skal til for at opnå den anbefalede mængde.

En vedtagelse af forslaget kan medføre, at fødevarer beriget med phytostanolestere, som ikke er omfattet af forordning (EF) nr. 258/97, og som i øjeblikket ikke findes på det danske marked, idet producenterne ikke har kunnet oplyse om, at produkterne er beregnet til personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet, jf. artikel 2, stk. 1, litra b, i mærkningsdirektivet (direktiv 2000/13/EF), vil blive markedsført i Danmark. Det skønnes, at en vedtagelse af forslagene vil kunne forringe beskyttelsesniveauet i Danmark.

Den danske holdning er, at de nævnte stoffer tilsættes produkterne med et medicinsk formål med henblik på reduktion af kolesteroloftagelsen hos personer med forhøjet kolesterolindhold i blodet, hvilket må betegnes som en forholdsvis snæver målgruppe. Det er betænkeligt at sammenblende medicin og fødevarer, idet indtagelsen af produkterne sker under forskellige betingelser. Medicin indtages under lægeligt tilsyn, som bl.a. indebærer overvågning af eventuelle bivirkninger, mens fødevarer kan købes i dagligvarehandelen, og det overlades til forbrugerne at overskue informationerne på emballagen.

De danske myndigheder finder herudover, at det er problematisk at acceptere flere sterol-/stanolberigende produkter, ud fra den betragtning, at der allerede foreligger ovennævnte beslutning, hvor det anbefalede/forventede daglige indtag af produktet vil resultere i et så højt sterolindtag, at et indtag fra andre berigede produkter formodentlig vil medføre negative effekter. Et krav om at produkterne mærkes med en erklæring om, at indtag over 3 g pr. dag af de tilsatte stoffer ikke har yderligere gavnlig effekt og derfor bør undgås, er ikke tilstrækkeligt til at sikre, at brugerne ikke får et for højt indtag af stofferne.

Regeringen agter på denne baggrund at stemme imod forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevaredirektoratet/6. kontor

Den 11. juli 2003

J.nr. 2003-441-0021

ACD/LFA

FVM 073

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om tilsætning af phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere til fødevarer og fødevareingredienser og om mærkning af sådanne fødevarer og fødevareingredienser

Dokument SANCO/01725/2003

Resumé

I henhold til beslutning 2000/500/EF er det tilladt at tilsætte bestemte phytosterolestere til smørbare gule fedtstoffer. Kommissionen mener, at det er rimeligt at foreskrive, at anvendelsen af phytostanolestere i andre fødevarekategorier end dem, der allerede markedsføres, falder ind under forordning (EF) nr. 258/97, og at foreskrive, at ændringer af specifikationerne for phytostanolestere falder ind under forordning (EF) nr. 258/97. Kommissionen har på denne baggrund udarbejdet det foreliggende forslag om mærkning af fødevarer, der tilsættes phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere. Forordningen fastsætter krav om, at fødevarerne mærkes med oplysninger om en række af de tilsatte stoffer. Derudover skal der være en erklæring om, at indtag på over 3 g pr. dag af tilsatte phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere ikke har yderligere gavnlige virkninger og derfor bør undgås. Endelig skal det af mærkningen fremgå den af producenten anbefalede mængde af stofferne (dog højst 3 g pr. dag) og det antal portioner af den pågældende fødevarer, der skal til for at opnå den anbefalede mængde. En vedtagelse af forslaget kan medføre, at fødevarer beriget med phytostanolestere, som ikke er omfattet af forordning (EF) nr. 258/97, og som i øjeblikket ikke findes på det danske marked, idet producenterne ikke har kunnet oplyse om, at produkterne er beregnet til personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet, jf. artikel 2, stk. 1, litra b, i mærkningsdirektivet (direktiv 2000/13/EF), vil blive markedsført i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har den 3. juli 2003 fremsendt udkast til Kommissionens forordning om tilsætning af phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere til fødevarer og fødevareingredienser og om mærkning af sådanne fødevarer og fødevareingredienser. Forsla-

get er sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets direktiv 2000/13/EF af 20. marts 2000, særlig artikel 4 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 258/1997 af 27. januar 1997, særlig artikel 1.

Forslaget behandles i en procedure III i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig imod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst 3 måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Med baggrund i en anbefaling fra Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler om en anbefalet maksimal daglig indtagelse af phytosteroler/phytosterolestere/stanoler, har Kommissionen fremsat forslaget for at indføre harmoniserede regler i EU om mærkning af fødevarer og fødevaringredienser beriget med stofferne. Det vurderes således, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er opfyldt.

Formål og indhold

En række virksomheder har i de sidste par år indgivet ansøgninger om godkendelse af tilsætning af phytosteroler/phytosterolestere/stanoler (sænker serumkolesterolindholdet) til et bredt udvalg af fødevarer.

Medlemsstaterne og Kommissionen har derfor bedt Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler udtale sig om virkningerne af forbrug af phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere fra flere kilder.

Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har i sin udtalelse af 26. september 2002 om en generel oversigt over virkningerne på lang sigt af indtag af forhøjede niveauer af phytosteroler fra flere kilder i kosten anført, at der ikke foreligger dokumentation for yderligere effekt ved indtag på over 1-3 g pr. dag, og idet høje indtag kan have uønskede virkninger på bl.a. β -caroten niveauet bør indtag over dette niveau undgås.

I henhold til beslutning 2000/500/EF er det tilladt at tilsætte bestemte phytosterolestere til smørbare gule fedtstoffer. Beslutningen indeholder særlige mærkningskrav, der har til hensigt at sikre, at produktet kun når målgruppen, nemlig personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet.

Phytostanolestere blev anvendt i fødevarer i Fællesskabet, før forordning (EF) nr. 258/97 trådte i kraft, og de anvendes i en række fødevarer. Kommissionen mener, at det er rimeligt at foreskrive, at anvendelsen af phytostanolestere i andre fødevarekategorier end dem, der allerede markedsføres, falder ind under forordning (EF) nr. 258/97, og at foreskrive, at ændringer af specifikationerne for phytostanolestere falder ind under forordning (EF) nr. 258/97.

På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet det foreliggende forslag om mærkning af fødevarer, der tilsættes phytosteroler, phytosterolestere, phytostanoler og phytostanolestere.

Forordningen fastsætter krav om, at fødevarerne mærkes med de oplysninger, der er krav om at "smørbare gule fedtstoffer" til phytosterolestere skal mærkes med, jf. Kommissionens beslutning 2000/500/EF, hvilket indebærer følgende:

- a) Produktet mærkes tydeligt om den pågældende tilsætning.
- b) Indholdet af de tilsatte stoffer skal anføres i ingredienslisten.
- c) Der skal være en erklæring om, at produktet er beregnet til personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet.
- d) Der skal være en erklæring om, at patienter, der indtager kolesterolsænkende medicin kun bør bruge produktet under lægeligt tilsyn.
- e) Der skal være en let synlig og let læselig erklæring om, at produktet måske ikke er ernæringsmæssigt egnet til visse befolkningsgrupper (gravide og ammende kvinder og børn under fem år).
- f) Der skal vejledes om, at produktet bør indgå som led i en sund kostsammensætning, der bl.a. omfatter regelmæssigt forbrug af frugter og grøntsager (som et bidrag til at opretholde carotenoid-niveauerne).

Endvidere skal af mærkningen fremgå den af producenten anbefalede mængde af stofferne (dog højst 3 g. pr. dag) og det antal portioner af den pågældende fødevare, der skal til for at opnå den anbefalede mængde.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

Bekendtgørelse nr. 741 af 9. august 2000 om mærkning m.v. af fødevarer samt ændringer.

Konsekvenser

Forslaget kræver ikke implementering, og har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget kan medføre, at fødevarer beriget med phytostanolestere, som ikke er omfattet af forordning (EF) nr. 258/97, og som i øjeblikket ikke findes på det danske marked, idet producenterne ikke har kunnet oplyse om, at produkterne er

beregnet til personer, der ønsker at sænke kolesterolindholdet i blodet, jf. artikel 2, stk. 1, litra b, i mærkningsdirektivet (direktiv 2000/13/EF), vil blive markedsført i Danmark. Det skønnes, at en vedtagelse af forslagene vil kunne forringe beskyttelsesniveauet i Danmark.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.